مقاله پژوهشی اصیل

مجلـــه‌ی توســـعه‌ی آمـوزش در علـوم پزشـــکی

دوره‌ی ۱۰، شماره ۲۵، بهار ۹۶ ، صفحات ۵۱ تا ۵۸

بررسی عوامل مرتبط با وضعیت تحصیلی دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان طی سال‌های ۹۲-۱۳۸۵

سید زین العابدین صفوی[۱]، بهرام رستمی[۲]، زهرا معین[۳]، حجت رستمی[۵]، احسان فکور[۵]

نویسنده مسوول: زنجان، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، دانشکده‌ی داروسازی rostami.bahram@gmail.com

دریافت: ۹۵/۳/۶ پذیرش: ۹۵/۹/۱۵ چاپ: ۹۶/۳/۳۱

چکیده

زمینه و هدف: *شناخت عوامل مؤثر بر روند تحصیلی دانشجویان می‌تواند دانشگاه‌ها را در رسیدن به رسالت آموزشی خود که همانا ارتقای کیفیت یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان است، یاری نماید. از این رو این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشکده‌ی داروسازی طراحی و اجرا گردید.*

روش بررسی: *این مطالعه یک مطالعه‌ی توصیفی-مقطعی بود. جامعه‌ی آماری تحقیق کلیه‌ی دانشجویان رشته‌ی داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان که تعداد آن‌ها بالغ بر ۲۹٤ نفر بود که به‌صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. داده ها با استفاده از چک لیست حاوی متغیرهای مرتبط با وضعیت تحصیلی و از پرونده آموزشی دانشجویان استخراج شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون‌های همبستگی و رگرسیون انجام شد.*

یافته‌ها: *از مجموع ۲۹٤ نفر دانشجو تعداد ۱٦۹ نفر(۵۷/۵ درصد) دختر و ۱۲۵ نفر معادل ٤۲/۵ درصد پسر بودند. همچنین بین متغیرهای جنسیت با واحدهای افتاده (r=۰/۲۸۹)، معدل دانشگاه (r=-۰/٤۱۳)، معدل دیپلم (r=-۰/٤۰۸)، تعداد نیمسال مشروطی (r=۰/۱۳۷) و همچنین واحد افتاده با معدل دیپلم (r=-۰/۳۰٤) و در نهایت معدل دیپلم با معدل دانشگاه (r=۰/٤۲۳) ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که متغیرهای جنسیت، واحد افتاده، واحد گذرانیده و معدل دیپلم پیش بینی کننده معنادار وضعیت تحصیلی هستند.*

نتیجه‌گیری: *عواملی که به نوعی با وضعیت تحصیلی دانشجویان ارتباط دارند در روند تحصیلی آنان تأثیرگذار بوده که می‌توان با بررسی آن‌ها در بدو ورود به دانشگاه پیشرفت تحصیلی دانشجویان را تا حدودی پیش بینی نمود.*

واژه‌های کلیدی: *وضعیت تحصیلی، داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان.*

این مقاله بدین صورت ارجاع داده شود:

Safavi SZA, Rostami B, Moein Z, Rostami H, Fakour E. Factors Affecting the Academic Achievement of pharmacy school s students in Zanjan University of Medical Sciences. J Med Edu Dev. 2017; 10 (25) :51-58

۱- گروه معارف اسلامی، دانشکده‌ی پزشکی ، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران.

۲- واحد آموزش، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان،زنجان، ایران.

۳- گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی ، واحدزنجان،زنجان، ایران.

٤- گروه ریاضی، دانشگاه زنجان،زنجان، ایران.

۵- مرکز مشاوره دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

مقدمه

رسالت اصلی دانشگاه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، ترویج و ارتقای دانش، گسترش تحقیق و فراهم نمودن زمینه‌ی مساعد برای توسعه‌ی کشور ، در راستای دست یابی به رسالت علوم پزشکی که مراقبت از افراد سالم، درمان بیماران و مراقبت از جامعه است، می‌باشد. لذا وجود یک سیستم پایش در نظام آموزشی دانشگاه به منظور تعیین نقاط قوت و ضعف آموزش، ارتقای کیفیت آموزش و تربیت نیروی انسانی پاسخگو به نیازهای جامعه غیرقابل انکار است (۱). از طرفی یکی از ارکان ضروری و اجتناب ناپذیر بهبود کیفیت آموزشی دانشگاه‌ها، ارزشیابی مداوم وضعیت تحصیلی دانشجویان در دوره‌های مختلف است. هرگونه تغییر در برنامه ریزی، مدیریت و عمل جهت بهبود کیفیت نیاز به ارزیابی وضعیت موجود دارد (۲).

پژوهش های زیادی نشان می‌دهد که عملکرد تحصیلی دانشجویان و فعالیت های مرتبط با آن در دوره ی آموزش دانشگاه از پیشرفت چندانی برخوردار نیست. دانشجویان مستعد ازتوانایی‌های خود به خوبی استفاده نمی‌کنند، دانشجویان اکثرا روحیه ی علمی و انگیزه ی کافی ندارند و از امکانات آموزشی، به‌صورت مطلوب و مناسب استفاده نمی-کنند و معمولا به جای توجه به ارتقای سطح علمی خود به ارتقای سطح تحصیلی می اندیشند (۳).

لذا با توجه به نقش دانشگاه در تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر در جامعه، نقش یادگیرنده و یاددهنده، فضا و امکانات آموزشی بر کیفیت نظام آموزشی ضروریست. باید عوامل مختلف موثر بر وضعیت تحصیلی دانشجویان مانند جنس، سن، وضعیت تحصیلی دوران دبیرستان، درآمد، شرایط زندگی و بسیاری از عوامل اقتصادی و اجتماعی که در روند تحصیلی دانشجویان می‌توانند نقش داشته باشند، مورد ارزیابی قرار گیرد و با برنامه ریزی مناسب اقدامات لازم جهت ارتقای کیفیت آموزش و پیشگیری از افت تحصیلی صورت پذیرد (٤).

مولفه‌های مهم وضعیت تحصیلی هم جنبه شناختی و هم جنبه عاطفی و روانی–حرکتی دارند (۸). در این میان مولفه های جمعیت شناختی و تحصیلی از عوامل تعیین کننده وضعیت تحصیلی و همواره محور توجه و دغدغه ذهن مدیران آموزشی بوده است. برای تحقق یافتن وضعیت تحصیلی عوامل زیادی دخالت دارند که یکی از آنها عوامل تحصیلی و جمعیت شناختی نزد دانشجویان می باشد که شناخت این عوامل و بررسی رابطه آنها با وضعیت تحصیلی دانشجویان می تواند یکی از گام های مثبت در ارتقای وضعیت تحصیلی دانشجویان باشد. در نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه‌ی وضعیت تحصیلی در داخل و خارج از کشور به رابطه بین روند تحصیلی با بسیاری از متغیرها از جمله سن، وضعیت تاهل، وضعیت اشتغال، سابقه‌ی تحصیلی قبلی تحصیلات پدر و مادر، وضعیت اقتصادی خانواده، بعد خانوار و همچنین سلامت روانی اشاره شده است (٦). به طور کلی عوامل موثر بر وضعیت تحصیلی دانشجویان حول سه محور شامل عوامل فردی و خانوادگی، عوامل اجتماعی–اقتصادی و مسایل و مشکلات آموزشی می باشد (۷).

در نهایت با شناخت عوامل موثر بر روند تحصیلی دانشجویان می توان به منظور موفقیت دانشجویان در کسب مهارت های علمی و تخصصی جهت دستیابی به رسالت دانشگاه برنامه ریزی صحیح نموده و به روند رشد آموزشی کمک کرد. از این رو این مطالعه با هدف بررسی عوامل موثر بر وضعیت

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

تحصیلی دانشجویان دانشکده داروسازی طراحی و اجرا گردید.

روش بررسی

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-مقطعی بود جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان رشته داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان بود که از نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۶-۸۵ وارد دانشگاه شده و تا نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۴-۹۳ در حال تحصیل و یا فارغ التحصیل گردیده بودند که بنابر اعلام معاونت آموزشی دانشکده‌ی داروسازی مجموع آن ها ۲۹۴ نفر بود که تمامی جامعه‌ی آماری به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. جهت گردآوری داده ها درزمینه مبانی نظری پژوهش از منابع کتابخانه‌ای استفاده شد که این مطالعات شامل بررسی مقالات و تحقیقات موجود و مرتبط با موضوع و همچنین استفاده از اینترنت جهت دستیابی به یافته‌های جدید می شد. در راستای گردآوری اطلاعات میدانی نیز از چک لیست طراحی شده توسط محقق استفاده شد که چک لیست مذکور حاوی اطلاعات آموزشی و جمعیت شناختی از قبیل جنسیت، سن، وضعیت تاهل، سهمیه کنکور، رشته دبیرستان، معدل دیپلم، واحدهای گذرانیده، واحدهای افتاده، معدل کل، نوع سکونت و تعداد نیمسال مشروطی دانشجویان بود که اطلاعات مورد نظر با مراجعه به پرونده آموزشی دانشجویان و نیز سیستم مدیریت آموزش (سما) استخراج شد. جهت تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین‌ها، انحراف استاندارد) و نیز آزمون های همبستگی و رگرسیون در نرم افزار Spss۲۲ استفاده گردید.

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی با کد کمیته‌ی اخلاق ZUMS.REC.1394.64 می‌باشد.

یافته‌ها

در این مطالعه تعداد ۲۹۴ دانشجوی رشته‌ی داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان مورد مطالعه قرار گرفتند که از این تعداد ۱۶۹ نفر(۵۷/۵ درصد) دختر و ۱۲۵ نفر معادل ۴۲/۵ درصد پسر بودند. بیشترین فراوانی سنی مربوط به گروه سنی ۲۳ تا ۲۶ (۳۹/۱ درصد) بود. در ادامه نتایج مربوط به متغیرهای‌جمعیت‌شناختی مطالعه طی‌جدول ۳ ارایه شده است.

جدول ۱: اطلاعات جمعیت شناختی مطالعه برحسب فراوانی و درصد فراوانی

متغیر		فراوانی	درصد
جنسیت	دختر	۱۶۹	۵۷/۵
	پسر	۱۲۵	۴۲/۵
جمع		۲۹۴	۱۰۰
وضعیت تاهل	متاهل	۶	۲
	مجرد	۲۸۸	۹۸
جمع		۲۹۴	۱۰۰
مقطع	۱۹ تا ۲۳ سال	۸۷	۲۹/۶
	۲۳ تا ۲۶ سال	۱۱۵	۳۹/۱
	۲۶ سال به بالا	۹۲	۳۱/۳
جمع		۲۹۴	۱۰۰
سهمیه کنکور	منطقه ۱	۱۲۳	۴۱/۸

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

	منطقه ۲	۱۱۲	۳۸/۱
	منطقه ۳	۳۹	۱۳/۳
	شاهد و ایثارگر	۱٤	٤/۸
جمع		۲۹٤	۱۰۰
واحد درسی افتاده	صفر	۱۳۸	٤٦/۹
	۱ تا ۵ واحد	۵۸	۱۹/۷
	٦ تا ۱۰ واحد	٤۰	۱۳/٦
	۱۱ تا ۱۵	۲۳	۷/۸
	۱٦ تا ۲۰	۱۲	٤/۱
	بالای ۲۰ واحد	۱٤	٤/۸
جمع		۲۸۵	۱۰۰
معدل دانشگاه	۱۰ تا ۱۱/۹۹	۲	۰/۷
	۱۲ تا ۱٦/۹۹	۲۵۵	۸٦/۷
	۱۷ تا ۲۰	۳۷	۱۲/٦
جمع	کل	۲۹٤	۱۰۰
معدل دیپلم	۱۰ تا ۱۱/۹۹	۵	۱/۷
	۱۲ تا ۱٤/۹۹	۳	۱
	۱۵ تا ۱٦/۹۹	۳۹	۱۳/۳
	۱۷ تا ۲۰	۲۳٤	۸۵
جمع		۲۷۸	۱۰۰
رشته دبیرستان	تجربی	۲۷۱	۹۲/۲
	ریاضی	۲۳	۷/۸
جمع	کل	۲۹٤	۱۰۰
تعداد نیمسال مشروطی	صفر	۲۵۵	۸٦/۷
	۱ بار	۲۱	۷/۱
	۲ بار	۱۰	۳/٤
	۳ بار	۵	۱/۷
	٤ بار	۳	۱
جمع		۲۹٤	۱۰۰
نوع سکونت	بومی	۲۵	۸/۵
	غیربومی	۲٦۹	۹۱/۵
جمع		۲۹٤	۱۰۰

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

جدول ۲ رابطه متغیرهای تحقیق را با استفاده از آزمون کای دو نشان می دهد با توجه به سطح معناداری به دست آمده ارتباط بین معدل کل دانشگاه با جنسیت و معدل دیپلم (P<۰/۰۱)، تایید می‌گردد.

جدول ۲: نتایج تحلیل آزمون کای دو

متغیر وابسته	متغیرهای مستقل	میزان مجذور کای	ضریب همبستگی	سطح معناداری
معدل کل دانشگاه	جنسیت	۲۳۲/۲۸	-۰/٤۱۳**	۰/۰۰۱
	سهمیه کنکور	۸۲۰/۷۷	-۰/۰٥٦	۰/۳۳۸
	معدل دیپلم	۳۸۷۱۸/٤٥	۰/٤۲۳**	۰/۰۰۱
	رشته دبیرستان	۲۰۸/٤۸	-۰/۰۰٦	۰/۹۱۳
	نوع سکونت	۲۳٥/۰۹	-۰/۰۳۹	۰/٥۰۸
	سن	۲۸۰۸/۸۰	۰/۰۷۸	۰/۱۳٦

با توجه به رابطه معنادار دو متغیر جنسیت و معدل دیپلم با معدل کل دانشگاه آزمون رگرسیون جهت تعیین توان تبیین این دو متغیر برقرار شد. جدول ۳ آزمون رگرسیون چندگانه را برای متغیرهای پیش بین و ملاک مطالعه نشان می دهد. همانگونه که مشاهده می شود متغیر های جنسیت(دختر) و معدل دیپلم (۲۰-۱۷) پیش بینی کننده معنادار معدل کل دانشگاه می باشند (P<۰/۰۰۱). بطوری‌که جنسیت(دختر) می‌تواند تا ۳۰ درصد و متغیر معدل دیپلم(۲۰-۱۷) تا ۳۳ درصد از واریانس کل معدل کل دانشگاه را در دانشجویان تبیین نماید.

جدول ۳: رگرسیون چندگانه برای متغیرهای پیش بین و ملاک

متغیرهای پیش بین	B	Beta	t	p-value
ثابت	۹/۸٤	-	٦/٥۲	۰/۰۰۱
جنسیت	-۰/۸۰٦	-۰/۳	-٥/۲۸	۰/۰۰۱
معدل دیپلم	۰/۳۱۸	۰/۳۳۲	٥/٦٥	۰/۰۰۱

بحث

با توجه به اینکه، هدف از این پژوهش تبیین رابطه‌ی بین عوامل موثر بر وضعیت تحصیلی دانشجویان رشته‌ی داروسازی دانشگاه علوم پزشکی زنجان بود، لذا شناسایی عواملی که بر وضعیت تحصیلی دانشجویان تاثیرمی‌گذارد، حایز اهمیت می‌باشد. نتایج و یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل متغیرها نشان داد، برخی از عوامل فردی و آموزشگاهی ارتباط معناداری با وضعیت تحصیلی دانشجویان دارند. از عوامل مرتبط و موثر در وضعیت تحصیلی دانشجویان متغیر جنسیت بود. نتایج حاصل از این پژوهش با پژوهش انجام گرفته در استرالیا (۲۰۰۲)، امام قریشی(۱۳۸۹)، باکویی(۱۳۸۹)، فخاریان (۱۳۸۸)، خزائی (۱۳۸٦)، فرهادی (۱۳۸۲)و یوسفی

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

(۱۳۸۲) هم‌راستا بوده و مطابقت داشت (۱۵ و۱۰– ٦).

برای مثال فخاریان در مطالعه‌ی خود نشان داد که بین جنسیت و وضعیت تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد، در این مطالعه دختران دانشجو در مقایسه با پسران دارای وضعیت تحصیلی مطلوب تری بودند. در مطالعه‌ی خزائی نیز رابطه‌ی معناداری بین جنسیت و وضعیت تحصیلی بدست آمد در این مطالعه که بر روی دو گروه از دانشجویان موفق و ناموفق انجام شد دانشجویان دختر دارای وضعیت تحصیلی بهتری نسبت به پسران بودند. بررسی ها نشان می دهد که دختران دارای وضعیت تحصیلی بهتری از پسران در برخی از رشته ها هستند، این مساله در بین دانشجویان رشته‌ی داروسازی که این مطالعه بر روی آن ها انجام گرفته، بسیار محسوس است. بطوریکه دانشجویان دختر از نظر معدل، تعداد نیمسال های مشروطی، تعداد واحد های افتاده و گذرانیده وضعیت مطلوب تری نسبت به پسران دارند. از این رو آسیب شناسی این مساله با توجه به نتایج بدست آمده مهم و ضروری به نظر می‌رسد.

همچنین معدل دیپلم نیز از عوامل بسیار مهم در پیش بینی کیفیت وضعیت تحصیلی دانشجویان بود، به طوریکه دانشجویان با معدل دیپلم بالا از وضعیت تحصیلی بهتری برخوردار بودند. این دانشجویان از نظر واحدهای افتاده و تعداد نیمسال مشروطی وضعیت مطلوبی داشتند. نتایج بدست آمده با نتیجه مطالعات امام قریشی(۱۳۸۹)، باکویی(۱۳۸۹)، عدالت خواه(۱۳۸٤)، منیری(۱۳۸۵)، علیخانی(۱۳۸۵)، میرزمانی(۱۳۸۳)، فرهادی(۱۳۸۲)، صابرفیروزی(۱۳۸۷)، ده بزرگی (۱۳۸۳) و خزایی (۱۳۸٦) مطابقت داشت (۱٦و ۱٤– ۹،۷–۵). به عنوان نمونه عدالت خواه در مطالعه‌ی خود نشان داده که معدل دبیرستان در وضعیت تحصیلی دانشجویان تاثیر داشته بطوریکه دانشجویان با معدل دبیرستان پایین دارای بالاترین افت تحصیلی هستند. در مطالعه میرزمانی نیز ارتباط معناداری بین معدل دیپلم و وضعیت تحصیلی دانشگاه بدست آمد، بطوریکه در این مطالعه دانشجویان دارای افت تحصیلی اغلب از دانشجویانی بودند که معدل دیپلم پایینی داشتند. از طرفی این رابطه نشانگر اهمیت یادگیری و تحصیل در دوران دبیرستان می باشد دانشجویانی که با پایه‌ی علمی قوی از مقطع دبیرستان وارد دانشگاه می شوند، در روند تحصیلی خود بسیار موفق ترند.

نتیجه گیری

در نهایت باید خاطرنشان کرد که با بروز فناوری های جدید و همچنین دگرگونی فرهنگ ها و جهانی شدن عوامل و متغیرهای جدیدی عوامل آموزشی دانشجویان را تحت تاثیر قرار می دهند، عواملی که شاید تا کنون از آن ها غفلت شده و به آن پرداخته نشده است و این امر باعث شده دانشجویان دچار افت تحصیلی شده، بدون آنکه موسسات آموزشی دلایل این امر را شناسایی کرده باشند. لذا باید مسوولین امر با بها دادن به مطالعات میدانی و کیفی به طور عمیق و گسترده موارد مرتبط باوضعیت‌تحصیلی‌دانشجویان راشناسایی و برنامه ریزی دقیقی درزمینه رفع مشکلات آموزشی دانشجویان انجام دهند.

تقدیر و تشکر

ایـن مقـاله برگـرفتـه از طـرح پژوهشـی با کـد مصوب A-11-662-6 است و تحت حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی انجام گرفته است. پژوهشگران بر خود لازم می دانند از تمامی همکاران محترم و همچنین دانشجویان دانشکده‌ی

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

داروسازی زنجان که امکان انجام این پژوهش را فراهم نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایند.

References

1- Tabibi Sj. The role of university and research in national development. *J Res planning Edu*. 1994; 7(8): 21-50

2- Ghaffarian H, Delaviz H, Ghaedi H, Alamdari A. The relation of students' educational success and their concerns and general satisfaction. *Journal of Medical Education*. 2003; 4(1), 96. [In Persian].

3- Roshan Milan S, Aghaii Monvar I, Kheradmand F, et al. Study motivation and its relation to the individual situation and progress of medical students Uromiye University of Medical Sciences. *Journal of Nursing and Midwifery Uromiye*, 2011; 9(5): 357-66. [In Persian].

4- Shams B, Shahabi S. Curriculum assessment planing of Isfahan Medical School. *Second Medical Education Congress in Iran*, 1995. [in Persian].

5- Moniri R. Ghalebtarash H. and Mussavi GH. The reasons of educational failure among paramedical students in Kashan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006; 1: 135-140. [In Persian].

6- Emamghorashi F, Heydari S, Najafipour S, et al. Evaluation of effecting factors on educational status of medical student, *Journal of Babol Univ Med Sci*. 2010; 12(1): 40-45. [In Persian].

7- Bakouee F, KHeyrkhah F. Check to determine midwifery students in Babol University of Medical Sciences. *Strides in Development of Medical Education*. 2010; 7 (1):40-45. [In Persian].

8- Fakharian E. Check the status of graduates of medical education and school related factors, Kashan University of Medical Sciences. *Journal of Educational Strategies*. 2009; 2(2):5-6. [In Persian].

9- Khazaei Z, Khazaei T. The trend of medical students in Birjand. *Strides in Development of Medical Education*. 2008; 4 (3): 148-151. [In Persian].

10- Farhadi A, Kadkhodaei HR, Hassan pour AN. Effective factors on student's academic dropout in Lorestan University of Medical Sciences. *Journal of Medical Education*. 2003; 4 (1):80-86. [In Persian].

11- Edalatkhah H, Seif J. Review the status of university students in Ardabil. *Iranian Journal of Medical Education*. 2005; 5 (2): 193-196. [In Persian].

12- Saberfirozi M, Panjeh Shahin MR, Mosavi Nasab M, et al. Survey of dropout factors in students of Shiraz University of Medical Sciences (1998-1999). *Teb Tazkieh*. 2002; 45: 16-21. [In Persian].

13- Alikhani Sh. Markazi Moghadam N. Bromand S. Evaluation of influencing factors of educational decline of nursing students of Army University of Medical Sciences between (2001-2002). *Journal*

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

of Army University of Medical Sciences. 2006; 4:819-824. [In Persian].

14- Mirzamani M. Correlated of poor academic performance. *Journal of Behavioral Sciences Research*. 2004; 2(1):41-47. [In Persian].

15- Yousefi M R, Saeedi Jam M. Study in quality of education status of medical students in basic Sciences courses Hamadan University of Medical sciences 1989-94. *Teb V Tazkeh*. 2002; 45: 21-16. [In Persian].

16- Dehbozorgi GhR, Mooseli HA .A survey on dropout risk factors among medical students, Shiraz University of MedicalSciences. 1999. *Journal of Babol University of Medical Sciences*. 2003; (2): 78-74. [In Persian].

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]

Factors Affecting the Academic Achievement of pharmacy school s students in Zanjan University of Medical Sciences

Safavi SZA[1], Rostami B[2], Moein Z[1], Rostami H[1], Fakour E[1]

[1]Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Zanjan, Iran.
[2] School of Pharmacy, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran.

Corresponding Author: Rostami B, School of Pharmacy, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran.

Email: rostami.bahram@gmail.com

Received: 26 May 2016 ***Accepted:*** 5 Dec 2016 ***Published:*** 21 Jun 2017

Background and Objective: Understanding the factors affecting the students can assist universities in achieving their educational mission which is for improving the quality of students learning and their achievement,too. Therefore, this study designed to investigate the factors affecting academic achievement of Pharmacy school students.

Materials and Methods: This study was a cross-sectional study. The statistical population of research are all pharmacy students in Zanjan University of Medical Sciences who entered to university from1385 until1392(either graduated or are being educated). The number of them were 294 people, who studied with the census method. The data were extracted from list of variables related to the academic and educational records of students. The Data Were analyzed using descriptive statistics and Pearson correlation test and multiple regression.

Results: A total of 294 students, 169 people (57.5%) were female and 125 people (42.5%) were male. The highest frequency of age were related to 23 up to 26 (39.1%). Pearson correlation test showed that there are significant relationship between: gender variable with number of failed units (r=0.289), gender with university average score (r=0.413), gender with the number of probation semester(r=0.137), failed units with diploma average score of diploma (r=0.304) and university average score with average score of diploma (r=0.423). Also the results of multiple regression showed that gender variables, the number of both failed units and passed units and the average score of diploma are the main predictors of academic status.

Conclusion: Factors that are associated with students' academic achievement has been influential in their educational process. Hence to some extent, it s possible to predict their academic achievement by checking these factors on the arrival to universities.

Keywords: Academic achievement, pharmaceutical, Zanjan University of Medical Sciences.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-09-15]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1396.10.25.2.4]